זה שכן ידע לשאול

דיבור בגובה העיניים, בלי ביורוקרטיה ועל בסיס מקצועי וענייני, עם סביבת עבודה שמעניקה למתמחים את האפשרות להתנסות בכמה תחומים ולבחור מתוכם. כך מאפיינת עוה"ד אביטל ברוקר-ימין, האחראית על גיוס המתמחים למשרד תדמור לוי, את העבודה במשרד ואת התרבות הארגונית, בראיון מיוחד לסטודנט למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים | **נדב קליין**

עו"ד אביטל ברוקר-ימין ונדב קליין | צילום: בנימין אדם

אם יכולתם לשאול את מי שאחראי על גיוס המתמחים למשרד תדמור לוי כל מה שאתם רוצים, מה הייתם שואלים?

נדב קליין, סטודנט באוניברסיטה העברית בירושלים, ניסה לקלוע לכל מה שאתם רוצים לדעת, בראיון מיוחד עם עוה"ד אביטל ברוקר-ימין, האחראית על גיוס המתמחים למשרד.

ספרי לי קצת על עצמך ועל התפקיד שלך במשרד.

"אני אם ליובל ושי ונשואה לאושרי, שגם הוא עורך דין. את הדרך שלי כאן התחלתי כמתמחה ונשארתי אחרי ההתמחות לעבוד במחלקה המסחרית. חוץ מהתפקיד שלי במשרד כעורכת דין, אני גם אחראית על גיוס המתמחים למשרד".

באילו תחומים עוסק המשרד?

"המשרד מתמחה בייצוג של גופים גדולים. אנחנו מייצגים הרבה מאד תאגידים גדולים, ישראליים וזרים, ובהרבה פרויקטים גם את המדינה. המשרד מתמחה בעיקר בליטיגציה על כל גווניה (מנהלית, אזרחית, הגבלית), מיזוגים ורכישות, היי-טק, משפט מסחרי, רגולציה ומשפט מנהלי, הגבלים עסקיים, תשתיות ומימון פרויקטים, דיני עבודה, נדל"ן ותכנון ובנייה".

מה היחס הכמותי בין שותפים לשותפות במשרד?

"היחס הוא בערך 40% שותפות ו-60% שותפים - אנחנו בדרך הנכונה, כי אני לא בטוחה שיש עוד משרד גדול בתל-אביב עם יחס מספרי כזה. לא פחות חשוב בעיני, חצי מהמחלקות בתדמור לוי מנוהלות על-ידי שותפות".

איך מתנהל המשרד מבחינת שותפים, עורכי דין, מתמחים והעבודה במחלקות?

"יש לנו שני שותפים מנהלים, דודי תדמור ועופר לוי. המשרד מתחלק למחלקות ולתחומים. בראש כל מחלקה או תחום עומד ראש מחלקה או תחום שהוא השותף הבכיר, כאשר מתחתיו יש צוות שלם של שותפים נוספים, עורכי דין בוותק שונה ומתמחים. אנחנו בדרך כלל עובדים בצוותים. בכל תיק יהיה שותף אחד או יותר, עורך דין אחד או יותר ומתמחה אחד או יותר, ואנחנו נעבוד במשותף.

"פחות מאימים אצלנו בהירכיות. כמובן יש שותפים, עורכי דין ומתמחים, אבל האווירה היא מאוד פתוחה ולא פורמלית, ובסופו של דבר כולנו עובדים ביחד בגובה העיניים. בכלל, דיבור בגובה העיניים, בלי ביורוקרטיה, ועל בסיס מקצועי ועניייני, מאד מאפיין את המשרד שלנו".

סביבת עבודה מכבדת

"אני עובדת במחלקה אחת, אבל במסגרת העבודה באותה המחלקה אני נחשפת גם לעבודה במחלקות אחרות", מספרת עו"ד ברוקר-ימין. "מתקיימים המון שיתופי פעולה בין המחלקות. למשל, מישהו שעושה ליטיגציה יכול להיות מעורב בתיקים במחלקת רגולציה, או למשל, מישהו שעובד במחלקה המסחרית יכול להשתלב גם בעבודה של מחלקת עסקאות. שילובים כאלה נובעים גם מהצורך של המשרד בכמה תחומי התמחות בתיק מסוים, אבל גם ברצון של אותו אדם. נותנים לזה הרבה מקום. מאד משתדלים להיענות לרצונות המקצועיים שלנו".

ואיך האמונה הזו באה לידי ביטוי בהתמחות במשרד?

"יותר מכל דבר אחר, אנחנו מקיימים סביבת עבודה מכבדת למתמחים שלנו. מדברים בגובה העיניים. משלבים. מלמדים. המתמחים הם חלק אינטגרלי מכל צוות שהם משולבים בו. פוגשים לקוחות, משתלבים בפגישות וכל הזמן לומדים. המתמחים שלנו לא פחות מוכשרים מאתנו, רק יותר צעירים, ויש להם הרבה מקום כאן.

"לצד סביבת העבודה הכי נעימה ומכבדת אנחנו גם דואגים שלמתמחים יהיו התנאים הכי הטובים, ואנחנו נותנים מקום מאוד מרכזי לרווחה ולהעדפות של המתמחים. שיטת ההתמחות שלנו מוכרת כ"פול משרדי", אבל זה לא הכי מדויק לקרוא לה ככה.

"יש לנו שיטת התמחות מיוחדת, דינאמית מאד, שמותאמת בעיקר לרצונות ולהעדפות של המתמחה. הדרך המומלצת והמצלחת ביותר לדעתנו, היא להתחיל את ההתמחות בהתנסות בתיקים מכמה וכמה תחומי משפט, ולבחור באופן מושכל בהמשך הדרך תחום משפטי, אחד או יותר, שבו רוצים להתמקד.

"עם זאת, אנחנו מבינים שיש מתמחים שמגיעים עם אלינו עם מושג מאד ברור לגבי תחום המשפט המועדף עליהם, ולכן לצד השיטה של התנסות בתחומי משפט שונים, אנחנו גם מציעים למתמחים את האפשרות להתמחות מהתחלה בהצמדה לתחום משפטי.

"הבחירה בין התנסות בכמה תחומי משפט לבין הצמדה יכולה להיעשות בתחילת ההתמחות, אך היא גם יכולה להיעשות בהמשך ההתמחות, בהתאם להעדפתו של המתמחה. אגב, מי שלא רוצה בשום שלב בהתמחות להיות מוצמד לתחום משפטי כזה או אחר יכול לבחור גם באפשרות שהוא, ולהמשיך להתנסות בכמה וכמה תחומי משפט לאורך כל ההתמחות".

לבחור את תחום ההתמחות

בוא נחדד את העניין. למה אתם חושבים שכדאי להתחיל את ההתמחות בהתנסות בכמה תחומים?

"לימודים באוניברסיטה מקנים כלי עבודה, אבל לא היכרות אמיתית עם הפרקטיקה של המקצוע. לדעת סד"א זה לא לדעת ליטיגציה, להכיר טוב את חוק החברות זה לא לדעת לעשות מיזוגים, וחוק המקרקעין הוא לא מרשם לפרקטיקה בנדל"ן. רבים מאלה שמגיעים להתמחות עם ידיעה ברורה באיזה תחום הם רוצים להתמחות, כיר שיטות עבודה שונות, להיחשף לעורכי דין בתחומים שונים ולהעשיר את הידע המקצועי באופן שתורם הרבה לקריירה המשפטית. אבל כמו שאמרתי, מי שזה לא מתאים לו, יכול לבחור אחרת".

מה זה אומר בדיוק להתנסות בכמה תחומים?

"ברור שמתמחה לא באמת יכול לעבוד עם כל אחת מהמחלקות שיש במשרד. זה לא הגיוני מבחינת היקפי עבודה והעומס שזה יוצר, וגם לא

> "המתמחים הם חלק אינטגרלי מכל צוות שהם משולבים בו. פוגשים לקוחות, משתלבים בפגישות וכל הזמן לומדים. המתמחים שלנו לא פחות מוכשרים מאתנו, רק יותר צעירים, יש להם הרבה מקום כאן"

או כמה מוצלח היה המרצה בקורס זה או אחר.

"היתרון של השיטה שלנו, הוא עצום. הוא מאפשר למתמחים לבחור באופן מושכל את תחום המשפטי שבו הם יפתחו קריירה. להכיר שיטות עבודה שונות, להיחשף לעורכי דין בתחומים שונים ולהעשיר את הידע המקצועי באופן שתורם הרבה לקריירה המשפטית. אבל כמו שאמרתי, מי שזה לא מתאים לו, יכול לבחור אחרת.

מה זה אומר בדיוק להתנסות בכמה תחומים?

"ברור שמתמחה לא באמת יכול לעבוד עם כל אחת מהמחלקות שיש במשרד. זה לא הגיוני מבחינת היקפי עבודה והעומס שזה יוצר, וגם לא נוכח היקף המעורבות בתיקים, שהיא גדולה. מתמחים אצלנו הם חלק בלתי נפרד מכל עסקה, ליטיגציה או עניין שבו הם עוסקים. זה מצמצם מאד את מספר המחלקות שאתן אפשר לעבוד".

מתמחה יכול לשנות בחירה במהלך הדרך?

ברור, ותתפלא כמה הרבה זה קורה. גם אצל מי שידע בלי שום ספק מה הוא רוצה. מהניסיון שלנו רוב המתמחים, גם אם הם רוצים להתחיל בהצמדה, מבקשים לאורך ההתמחות להתנסות בתחומים נוספים. זה קורה מיוזמתם. אנחנו יוזעים לערוך את השינויים הנדרשים".

איך לא הולכים לאיבוד בתוך כל השיטה הזו?

"יש לנו הרבה שנות ניסיון בהפעלה מוצלחת של השיטה הזו. קצת לפני תחילת ההתמחות עו"ד עידן הירשברג, השותף שאחראי על המתמחים, משוחח עם כל אחד מהם לגבי תחומי העניין שלו. בהתאם אנחנו בונים לכל אחד הרכב של תיקים שבהם הוא ישתלב. בתור מי שלוקח נוסף, ואפילו איזון יותר נכון בין הבית לעבודה. אנחנו מייעצים למתמחים לאורך כל הדרך, זאת על סמך הניסיון שלנו, וגם בתור מי שהיו בנעליהם לפני זמן מה, למרות שלנו זה נראה רק לפני רגע".

התנסות ולימוד דרך טעויות

מה בתכל'ס המשימות שמתמחה מוצא את עצמו עושה?

"ברור שאי-אפשר לתת תשובה גורפת, כי העבודה שונה מאוד במחלקות השונות וגם בין התיקים יש שונות גדולה. למעשה, למתמחה יש תפקיד מאוד חשוב בצוות, שכולל בדרך כלל גם שותף ועורך דין. יש גם מקרים, והם רבים, שתיק מטופל רק על ידי שותף ומתמחה, כך שלמתמחים יוצא לא מעט לעבוד באופן ישיר וצמוד עם השותפים במשרד, גם הבכירים ביותר שבהם.

"עקרונית, המתמחה הוא חלק אינטגרלי מהצוות של התיק, וכל מה שאני עושה כעורכת דין גם המתמחה עושה יחד איתי. אם אני הולכת לדיון בבית משפט, כמובן שהמתמחה יבוא איתי לדיון. אם אני נוסעת לדיון בכנסת, המתמחה גם יגיע אתי לכנסת. מצרפים את המתמחים לכל דבר שאפשר. המעורבות העמוקה של המתמחים בתיק טובה לכולם.

"בגלל שזו העבודה המשפטית הראשונה של המתמחים, קורה הרבה פעמים שהם פוגשים בסוגים שונים של תחומים בפעם הראשונה. זה בסדר לא לדעת, זה בסדר לטעות. אף אחד לא מצפה ממתמחים שידעו לעשות הכל על ההתחלה, ובגלל זה חלק מרכזי בשיטת הלימוד הוא התנסות ולימוד דרך הטעויות".

למשל?

"למשל, כשעובדים על חוזה. המתמחה שותף לפגישות עם הלקוח. לומד יחד איתנו את מתווה העסקה. אחר כך מסתכלים על דוגמאות של חוזים קודמים. לומדים איך בנוי חוזה. מה יש בו. איך מקובל לכתוב אותו. יש מסמכים שהמתמחה ינסה לכתוב פעם ראשונה, ואז נעבור יחד על הדברים. יושבים יחד במו"מ עם הצד השני והרבה פעמים עושים תחקור של הישיבות או של ההסכמים וגם סיעור מוחות".

מה לגבי תיקי ליטיגציה?

"אם זה תיק קיים מבלים הרבה זמן בלהכיר אותו. מה יש בו. אם זה תיק חדש, המתמחה יושב אתנו בפגישות עם הלקוח ולומד אתנו את התיק. חלק חשוב הוא חיפוש משפטי מוצלח, שצריך ללמוד איך לעשות, ואז משלבים יחד את ממצאי המחקר המשפטי במסמכים. כתיבה, הערות, לימוד, עד שמגיעים יחד עם המתמחה לתוצר מוגמר. בין לבין, המתמחה שותף לישיבות ולדיונים, הן הפנימיים והן מול הלקוח.

"המתמחים בתדמור לוי הם עתיד המשרד. רוב עורכי הדין במשרד התמחו בו, ורוב המתמחים נשארים במשרד. כך אנו גדלים כמשרד. ההכשרה של המתמחים חשובה לנו מאד. לכן המתמחים גם עושים עבודה מהותית, ברמת תחכום הולכת ועולה לאורך ההתמחות. אנחנו משקיעים הרבה מאמץ וזמן בלימוד, שילוב, והכשרה. זה טוב למתמחים גם וגם טוב למשרד".

להכיר את האדם מאחורי הקו"ח

מה צריך להכין לראיון במשרד? יש שאלות משפטיות? אני צריך לרוץ לקרוא מחברות בחינה?

"את הסינון הראשוני של המועמדים אנחנו עושים עוד לפני שאנחנו מזמנים לראיון, על בסיס קורות החיים. מה שאנחנו מחפשים בקורות החיים לא מסתכם בציונים. חשוב לנו לראות שאנשים עושים דברים מגוונים ומעניינים, אם בתחום המשפט ואם בתחומים אחרים. חשוב לנו גם לראות איך אתם כותבים, אז אנחנו מבקשים דוגמאות כתיבה.

"אנחנו לא שואלים שאלות משפטיות בריאיון. קורות החיים שלכם משקפים בצורה טובה את רמת הידע המשפטי שלכם, טוב יותר ממה שהריאיון יכול ללמד אותנו. הזמן שיש לנו אתכם בראיון קצר. חשוב לנו להכיר, במידה שאפשר, את האדם היושב אתנו. לשמוע עליכם, על החיים שלכם, תחומי העניין שאינם משפטיים, למה בחרתם במקצוע ולאן אתם שואפים להגיע".

איזו המלצה את יכולה לתת לסטודנטים לקראת תקופת הראיונות?

"אני יודעת שמבחוץ משרדים נראים מאד דומים, גם אם הם ממש לא. קשה מאד לדעת מבחוץ איך באמת תהיה ההתמחות במשרד. מה ההמלצה שלי? שלושה דברים. ראשית, להתמקד במספר לא גדול של משרדים כדי שאותם יהיה אפשר להכיר טוב יותר. במציאות יש הבדלים גדולים בין המשרדים גם אם הם נראים דומים. חשוב לנסות להכיר מה יש מעבר לפני השטח, ואת זה אפשר לעשות רק לגבי מספר לא גדול של משרדים.

"שנית, להקפיד לדבר עם המתמחים הנוכחיים, ואם אפשר, לדבר עם מי שהיו מתמחים בשנים האחרונות, גם אם הם לא נשארו במשרד. כך אפשר לקבל את הרושם הכי אותנטי לגבי ההתמחות. זה ממש חשוב.

"רשלישית, לבקר במשרדים שמעניינים אתכם, ואם אפשר יותר מפעם אחת. להתרשם מהמקום, מהאווירה. הגעתם לראיון במשרד שמרגיש לכם גם מקצועי, וגם נעים? מחייכים במסדרונות? מדברים האחד עם השני? האווירה טובה? בקיצור, נעים לכם? כנראה הגעתם לראיון בתדמור לוי. ברוכים הבאים!".

ת.ז. תדמור לוי ושות'.

שנת ייסוד: 1973.

כתובת: דרך מנחם בגין 132, מרכז עזריאלי 5, המגדל המרובע, קומה 34, תל-אביב 6701101.

טל': 03-6846000.

פקס: 03-6846001.

דוא"ל: mail@tadmor-levy.com

מס' שותפים: 30.

מס' עוה"ד כולל שותפים: יותר מ-100.

תחומי התמחות מרכזיים: ליטיגציה, מיזוגים ורכישות, טכנולוגיה, הגבלים עסקיים, מימון פרויקטים, אנרגיה ותשתיות, דיני עבודה ונדל"ן.

פרו-בונו: עשייה רבה בתחום זה, בין היתר עבור שדולת הנשים, הוועד למלחמה באיידס, ועמותת אל"ע (האגודה לקידום קטינים עיוורים ולקויי ראייה). בנוסף, ניתן ייעוץ משפטי במסגרת פרויקט "שכר מצווה" ומועברים שיעורים בבית ספר במסגרת פרויקט "שיעור אחר".